

Корпоративні спори. Коментар судової практики

У коментарі ставляться злободенні питання судової практики з корпоративних спорів – їх учасники, здійснення ними своїх прав на захист корпоративних прав наслідки невиконання обов'язків тощо. Відповіді на питання дають науковці з посиланням на правові позиції вищих судових інстанцій із наданням їх обґрунтування.

Розрахований на студентів вищих юридичних навчальних закладів.

Зміст

Перелік умовних скорочень	3
---------------------------------	---

Розділ 1

Корпоративні відносини і корпоративні спори

1. Які правовідносини є корпоративними?	4
2. Хто є суб'єктами корпоративних правовідносин?	7
3. Які існують переважні права акціонерів?	11
4. Які переважні права учасників ТОВ?	13
5. Що таке корпоративний спір?	14
6. Чи є корпоративними спори за позовами акціонерів приватних акціонерних товариств про переведення на них прав та обов'язків покупця акцій у зв'язку з порушенням їхнього переважного права на придбання акцій, що продаються іншими акціонерами товариства?	21
7. Чи підвідомчі господарським судам спори між учасниками (засновниками, акціонерами, членами) юридичної особи та юридичною особою щодо права власності на майно, передане юридичній особі як вклад до статутного (складеного) капіталу?	23
8. Чи підлягають розгляду в господарському суді вимоги до суб'єкта владних повноважень, заявлені одночасно з вимогами у корпоративному спорі, від яких вони є похідними?	26
9. Чи відносяться до корпоративних спори, пов'язані із вступом до юридичних осіб спадкоємців померлих учасників господарських товариств?	28
10. Які спори, пов'язані із вступом до юридичних осіб спадкоємців, розглядаються у порядку цивільного судочинства?	30
11. Чи може вважатися корпоративним спір, якщо учасником товариства оскаржується не рішення органу, а договір з посиланням на порушення його корпоративних прав?	34
12. Яким є спір між юридичною особою і членом її органу управління: трудовим чи корпоративним?	36
13. Чи є корпоративним спір про визнання недійсними установчих документів за позовами учасників товариства?	43
14. Як співвідносяться положення цивільного і трудового законодавства щодо припинення повноважень посадової особи товариства або відсторонення її від виконання повноважень?	46

15. Як співвідносяться положення цивільного і трудового законодавства щодо відповідальності керівника за шкоду, заподіяну юридичній особі?.....	50
16. Чи є корпоративним спір про встановлення факту втрати системи реєстру власників акцій?	54
17. Чи є корпоративним спір з приводу порушення прав особи, яка посилається на порушення Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»?	56
18. Чи є корпоративним спір за позовом державної податкової інспекції про скасування рішення господарського товариства в особі його відповідного органу?.....	58

Розділ 2

Учасники корпоративного спору

1. Хто такий засновник юридичної особи?	60
2. Хто такий учасник юридичної особи?	63
3. Хто такий член юридичної особи?.....	66
4. Хто такий акціонер?	67
5. Чи залежать корпоративні права від оплати акцій/внесення вкладу в оплату частки?	70
6. Які юридичні особи виступають суб'єктами корпоративних правовідносин?.....	75
7. Що являють собою приватні підприємства?	79
8. Хто є учасниками корпоративного спору?	81
9. Чи можуть бути стороною корпоративного спору непідприємницькі товариства?	86
10. Що являють собою кооперативні підприємства?	89
11. Що являють собою колективні підприємства?	92
12. Чи існує специфіка корпоративного управління в товаристві з одним учасником, і які спори можуть виникати з приводу порушення його корпоративних прав?.....	94
13. З якого моменту особа стає учасником господарського товариства?	97
14. З якого моменту особа стає акціонером?	98
15. Чи може оспорювати рішення установчих зборів та/або загальних зборів товариства особа, яка не є його учасником?	100

16.	Чи може особа оспорювати рішення органів господарського товариства, прийняті до її вступу в це товариство/придбання нею акцій?.....	103
17.	Який спосіб захисту прав особи в разі, якщо господарське товариство не приймає рішення про її вступ до нього?	104
18.	Чи може бути учасником корпоративного спору учасник, який вибув зі складу юридичної особи?	106
19.	Чи може учасник господарського товариства захищати інтереси такого товариства, не перебуваючи з останнім у відносинах цивільно-правового представництва?	109
20.	Хто є відповідачем у спорі про визнання недійсними рішень органів товариства?	113

Розділ 3

Оспорювання рішень загальних зборів

1.	Яка правова природа рішень загальних зборів?.....	116
2.	Які умови повноважності загальних зборів приймати рішення?	117
3.	Що має визнаватися недійсним у разі оспорювання рішень загальних зборів?	124
4.	Чи оформлюється протоколом рішення загальних зборів, в яких брав участь один учасник /акціонер?	126
5.	Які порушення беруться судом до уваги при розгляді спору про визнання недійсним рішення загальних зборів?.....	127
6.	Які вади повідомлення про скликання загальних зборів беруться судом до уваги у спорах про визнання рішень загальних зборів недійсними?	133
7.	Чи може вважатися порушенням право учасника господарського товариства на участь у загальних зборах із підстав його неповідомлення про їх скликання у разі, якщо такий учасник брав участь в цих зборах?.....	137
8.	Які порушення, крім вад повідомлення про скликання загальних зборів та відсутність кворуму, є підставою для визнання недійсними їх рішень?	139
9.	Чи можуть визнаватися недійсними рішення загальних зборів, прийняті з питань, віднесених до компетенції інших органів товариства?	144

10.	Чи можуть задовольнятися позови про визнання дійсними рішень загальних зборів?	145
11.	Чи має задовольнятися позов акціонера/учасника про визнання недійсним рішення загальних зборів, прийнятого за його відсутності?	146
12.	Чи свідчить присутність представника на загальних зборах про те, що учасник, якого він представляє, був належним чином повідомлений про проведення загальних зборів?.....	151
13.	Хто має право вимагати скликання позачергових загальних зборів?	153
14.	Чи підлягають задоволенню позови учасника/акціонера про зобов'язання скликати загальні збори?.....	157
15.	Які підстави визнання недійсними рішень наглядової ради?	159
16.	Які особливості здійснення повноважень виконавчого органу господарського товариства, якщо такий орган є колегіальним?.....	163
17.	Яким чином визначається кворум під час засідань виконавчого органу юридичної особи, якщо такий орган є колегіальним та чи можуть оскаржуватися його рішення через їх прийняття у відсутність кворуму?	166

Розділ 4

Спори щодо реалізації корпоративних прав

та виконання обов'язків учасників господарських товариств

1.	Чи є участь в загальних зборах обов'язком учасника/акціонера?....	168
2.	Які наслідки зловживання учасником/акціонером своїм правом не брати участі в загальних зборах?.....	170
3.	Які засоби впливу на учасника/акціонера, який не бере участь у загальних зборах?.....	173
4.	Чи можуть учасники/акціонери брати участь у загальних зборах через представника?.....	176
5.	Які підстави участі представника учасника/акціонера в загальних зборах?.....	177
6.	Які повноваження має представник учасника/акціонера на загальних зборах?.....	180
7.	Чи вправі учасник/акціонер призначити декількох представників для участі в загальних зборах?	181
8.	Чи може посадова особа акціонерного товариства бути представником акціонера на загальних зборах?	183

9.	Чи вправі учасник/акціонер брати особисту участь у загальних зборах, якщо ним було призначено представника?	185
10.	У яких випадках скасування довіреності на представництво в загальних зборах тягне за собою припинення повноважень відповідного представника?	186
11.	Яким вимогам повинна відповідати довіреність, видана представнику для участі в загальних зборах?	188
12.	Які правові наслідки тягне за собою представництво учасника товариства на загальних зборах неуповноваженим представником?	192
13.	У яких випадках учасники господарського товариства мають право на отримання дивідендів?	194
14.	У яких випадках учасники господарського товариства можуть вимагати виплати їм дивідендів у судовому порядку?	197
15.	Які наслідки невиконання (несвоєчасної виплати) дивідендів учасникам господарського товариства?	201
16.	Чи застосовується до вимог про виплату дивідендів позовна давність?	203
17.	Чи може товариство вимагати повернення сплати учасникам дивідендів як безпідставно отриманих?	204
18.	Яку кількість голосів мають учасники в разі, якщо вони внесли вклад не в повному обсязі?	206

Розділ 5

Спори щодо переходу прав на частку в статутному капіталі/акцій та проведення розрахунків при виході з товариства

1.	Що підлягає відчуженню – частка в статутному капіталі чи корпоративні права?	208
2.	З якого моменту переходить право на частку в статутному капіталі?	210
3.	Чи може продавець частки в статутному капіталі вимагати розірвання договору купівлі-продажу та скасування рішення загальних зборів про затвердження змін до статуту ТОВ?	219
4.	Які засоби додержання інтересів та реалізації прав набувача частки в статутному капіталі?	221
5.	Чи може особа, яка є єдиним учасником товариства, прийняти ще одного учасника і хто приймає таке рішення?	223

6.	В яких видах господарських товариств може бути застосована процедура виходу учасника?.....	224
7.	З якого моменту учасник товариства з обмеженою відповідальністю вважається таким, що вийшов?	227
8.	Яке право виникає в особи, яка вийшла з господарського товариства?	230
9.	Що отримує учасник товариства з обмеженою (додатковою) відповідальністю, який вийшов?	231
10.	В якому порядку і в які строки учасник ТОВ або ТДВ отримує виплату в разі його виходу і якими є наслідки прострочення виплат?	234
11.	Які способи захисту прав учасника, якого виключено з товариства?	237
12.	Які особливості захисту переважних прав акціонерів на придбання акцій додаткової емісії?	238
13.	Які особливості встановлення правомочності загальних зборів учасників до вирішення питання про вступ (прийняття) спадкоємців (правонаступників) померлого учасника?	241
14.	Як вирішуються позови спадкоємців про спонукання товариства прийняти їх до складу учасників?	245
15.	В які строки спадкоємці, які прийняли спадщину і оформили спадкові права, мають подати товариству заяву про вступ до товариства або відмову від набуття корпоративних прав? Які наслідки зволікання спадкоємців у поданні такої заяви?	247
16.	Який спосіб захисту прав спадкоємців померлого учасника товариства у випадку, коли товариство зволікає з розглядом їхньої заяви про вступ до товариства?	249
17.	Як мають вирішуватися вимоги спадкоємців щодо оспорування рішення товариства про відмову у прийнятті їх до складу учасників товариства?	252
18.	Як визначається розмір частки, вартість якої сплачується спадкоємцю у разі його відмови від вступу до ТОВ (ТДВ)?	254

Розділ 6

Оспорування правочинів, вчинених товариством, та інші позови в корпоративних спорах

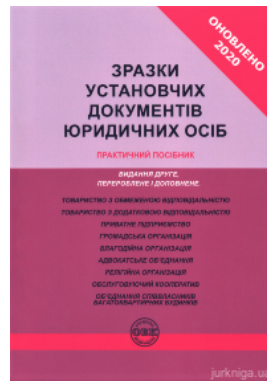
1.	Чим відрізняються рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів і про попереднє схвалення (попереднє надання згоди на вчинення) значних правочинів?	258
----	--	-----

2.	Які наслідки порушення керівником юридичної особи повноважень щодо вчинення правочинів від імені такої юридичної особи?	260
3.	Які наслідки вчинення виконавчим органом АТ значного правочину з порушенням встановлених законом вимог?.....	261
4.	Які наслідки прийняття загальними зборами акціонерів рішення про дозвіл виконавчому органу АТ на укладення значного правочину?	265
5.	Яка підстава оспорування учасником/акціонером правочину, вчиненого товариством?	267
6.	Які підстави визнання недійсним правочину з заінтересованістю?	269
7.	Як визначається спосіб захисту прав/інтересів учасників корпоративних правовідносин?	272
8.	В яких випадках можуть бути визнані недійсними установчі документи товариства?.....	275
9.	Чи тягне визнання установчих документів недійсними припинення юридичної особи?	278
10.	Чи можуть бути задоволені судом позови про зобов'язання внести зміни до установчих документів товариства?	279

Книги, які можуть вас зацікавити

Недійсність правочинів.
Коментар судової
практики

Зразки установчих
документів юридичних
осіб. Практичний
посібник

Товариства з
обмеженою та
додатковою
відповідальністю:
практичний посібник

Корпоративні спори.
Актуальне
законодавство та
судова практика

Майно подружжя.
Судові спори

Товариство з
обмеженою
відповідальністю за
новим законом

Перейти до галузі права
Корпоративне право

[Перейти на сайт →](#)